

Sygn. akt IV Ca 564/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Dorota Curzydło

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Andrzej Jastrzębski (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Kamila Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r., w S.

na rozprawie

sprawy z wniosku S. G. (1)

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej

w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego

w S. z dnia 12 maja 2015 r. sygn. akt IX Ns 1146/14

postanawia:

1. oddalić apelację,
2. zasądzić od wnioskodawcy S. G. (1) na rzecz uczestnika postępowania (...) Spółki Akcyjnej w K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt IV Ca 564/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca S. G. (1) wniósł o ustanowienie na rzecz (...) S.A. nieograniczonej w czasie służebności przesyłu na nieruchomościach położonych w S., powiat S., gmina S., oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr: (...), dla której prowadzona jest Kw nr (...) oraz nr (...), dla której prowadzona jest Kw nr (...), obejmującej uprawnienie do utrzymywania na nieruchomościach posadowionych urządzeń elektroenergetycznych będących własnością uczestnika (napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia – (...) kV relacji S.–Ż. oraz jeden słup energetyczny(...)) oraz prawie do korzystania z nieruchomości w zakresie ustalonej strefy ochronnej, a także w pasie eksploatacyjnym w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania urządzeń przesyłowych przebiegających przez nieruchomości, poprzez ich eksploatację, dokonywanie kontroli, przeglądów, konserwacji, napraw, modernizacji, remontów i usuwania awarii, jak również przez dostęp do urządzeń polegający na prawie przechodu i przejazdu przez nieruchomość w ustalonej strefie ochronnej oraz pasie eksploatacyjnym, w zamian za jednorazowe wynagrodzenie ustalone przez biegłego sądowego oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Uzasadniając żądanie wnioskodawca wskazał, że pismem z 13.08.2013r. zwrócił się do uczestnika o ustanowienie

służebności przesyłu na w/w nieruchomościach za wynagrodzeniem. Uczestnik wyraził na to zgodę proponując wynagrodzenie w wysokości 10.830 zł. Wnioskodawca uznał jednak, że kwota 10.830zł jest zdecydowanie zaniżona i nieadekwatna do sposobu korzystania z nieruchomości przez uczestnika i treści służebności.

Uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna w K. wniósł o oddalenie wniosku o ustanowienie służebności i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Podniósł przy tym zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na w/w nieruchomościach wnioskodawcy.

Postanowieniem z dnia 12 maja 2015 roku Sąd Rejonowy wS. oddalił wniosek (punkt(...) sentencji) i ustalił, że wnioskodawca i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (punkt (...) sentencji).

Przedmiotowe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach. S. G. (2) od 3.12.2012r. jest właścicielem nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 2,1302 ha, położonej w miejscowości S., gmina S., dla której Sąd Rejonowy wS. prowadzi Kw nr (...). Wnioskodawca w dniu 24.04.2013r. nabył własność nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 10,46 ha, położonej w miejscowości S., gmina S..

Działka nr (...) do dnia 25.05.1979r., tj. daty jej sprzedaży (...) E. i E. G. (1) na podstawie ustawy z 12.03.1958r. o sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego, stanowiła własność Skarbu Państwa. Działka nr (...) o powierzchni 2,55 ha, położona w S., gm. S., do dnia jej sprzedaży (...) E. i E. G. (1), tj. 22.04.1983r. była częścią nieruchomości rolnej zapisanej w księdze wieczystej nr (...) i także stanowiła własność Skarbu Państwa.

S. G. (2) jest jednym ze spadkobierców swojego (...) E. G. (2) zmarłego w dniu (...).

W marcu 2012r. na skutek podziału w trybie rolnym działki nr (...) powstały (...) działki o nr ewidencyjnych: (...)o powierzchni 0,4616 ha oraz (...)o powierzchni 2,1302 ha.

Nad działkami nr (...) znajdują się elementy linii elektroenergetycznej napowietrznej wysokiego napięcia 400 kV K.-Ż. oraz słup energetyczny (...) stanowiącej własność (...) SA w K. .

Linia energetyczna(...) kV K. – Ż. została wybudowana w oparciu o decyzje W. G. z 17.10.1974r. oraz z lutego 1975r., wydane na podstawie art. 30 ustawy z 31.01.1961r. o planowaniu przestrzennym, art. 30 ustawy z 31.01.1961r. prawo budowlane oraz zarządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z 20.01.1973r. w sprawie ustalenia miejsca realizacji inwestycji budowlanych oraz państwowego nadzoru budowlanego nad budownictwem powszechnym. Lokalizacja linii (...) kV w odcinku na terenie województwa (...) była przedmiotem narady w dniu 17.12.1973r. w Urzędzie W.w K.. Naczelnicy (...) w Ł., S., K., Ł., G., G., decyzjami odpowiednio z 10.02.1975r., 26.02.1975r., 25.02.1975r., 28.02.1975r., 3.05.1975r., na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12.03.1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, zezwolili Zakładowi (...) w G. na budowę linii energetycznej (...) kV K.-Ż. na terenie swoich gmin, z zobowiązaniem inwestora do pokrycia szkód powstałych w związku z budową tej linii. Dyrektor Zakładów (...) w B. pismem z dnia 24.04.1976r. wystąpił do Ministerstwa (...) i (...) (...) z prośbą o wystąpienie w sprawie uzyskania zezwolenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego na zmianę upraw leśnych na inny rodzaj użytkowania gruntów leśnych oraz zajęcie gruntów leśnych bez zmiany uprawy leśnej w niektórych Nadleśnictwach w celu budowy i utrzymania na tych gruntach napowietrznej linii energetycznej (...)relacji K.-Ż. i dopuszczenie Zakładu (...) w G. do korzystania z wymienionych gruntów na warunkach ustalonych w Zarządzeniu Ministra Leśnictwa z dnia 19.11.1952r., bez wyłączenia ich z państwowego gospodarstwa leśnego. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w dniu 30.06.1976r. zezwolił na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne oraz na zmianę uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania na wskazanych przez inwestora gruntach, na pobudowanie i utrzymanie na tych gruntach linii elektroenergetycznej napowietrznej(...) kV relacji K.-Ż., ustawienie słupów nośnych na gruntach nieleśnych.

Przedmiotowa linia została włączona do eksploatacji w czwartym kwartale 1977r.

(...) Zjednoczenia (...) zarządzeniem nr (...) z dnia 12.08.1975r. ustalili, że z dniem 1.01.1976r. Zakłady (...) prowadzą: Zakład (...) w G. obejmujący obszar woj. (...) i (...), Zakład (...) w S. obejmujący obszar woj. (...), Zakład (...) w K. obejmujący obszar woj. (...), Zakład (...) w O. obejmujący obszar woj. (...), Zakład (...) w B. obejmujący obszar woj. (...), Zakład (...) w T. obejmujący obszar woj. (...) i (...). Prezes Rady Ministrów zarządzeniem nr (...) z dnia 30.12.1988r. w sprawie podziału niektórych przedsiębiorstw zgrupowanych we W. (...) i (...) B. z dniem 31.12.1988r. podzielił P. O.E. w B.. W wyniku tego podziału powstał min. Zakład (...) z/s w G., Zakład (...) z/s w S..

Minister Przemysłu i Handlu zarządzeniami z dnia 9.07.1993r. nr (...)/O./(...) O. (...) O./(...) podzielił odpowiednio przedsiębiorstwa państwowe Zakład (...) w G., Zakład (...) w S., Zakład (...) w K. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia tych przedsiębiorstw do spółki akcyjnej (...) SA w W.. Tymi samymi zarządzeniami przekształcono jednocześnie w/w przedsiębiorstwa państwowe w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa pod nazwami odpowiednio Zakład (...) S.A. w G., Zakład (...) S.A. w S. i Zakład (...) S.A. w K.. Zgodnie z wykazami obiektów sieci przesyłowych przekazywanych (...) S.A., stanowiącymi załączniki do w/w zarządzeń, z (...) G. przekazano stację G. B. (...) kV w całości, G. I (...) kV w całości oraz linię (...) kV: G. W.-G. B., Ż.-G. B. i Ż.-D. o łącznej długości 127,32 km; z (...) S. przekazano stację Ż. (...) kV oraz linię (...) kV Ż.-D. o długości 88,98 km i linię (...) kV Ż.-G. I; z (...) K. przekazano stację D. (...) kV w całości i linię: (...) kV Ż.-D., D.-K. o łącznej długości 104,83 km, linię (...) kV D.-Ż. i Ż.-K. o łącznej długości 99,38 km.

(...) Spółki (...) S.A. w W. w dniu 31.05.1994r. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału spółki w wyniku przejścia majątku sieci przesyłowej i elektrowni szczytowo-pompowych. Kwota podwyżki została pokryta aportem, przekazanym spółce przez Skarb Państwa – Ministra Przemysłu i Handlu na podstawie zarządzeń Ministra wymienionych w załączniku nr (...) do protokołu Walnego Zgromadzenia, w tym i zarządzeń nr (...)/O. (...)/O./(...) O./(...) protokołów zdawczo odbiorczych wymienionych w załączniku nr (...), a wśród nich min. protokoły zdawczo-odbiorcze z prac Komisji dwustronnej ds. przekazania–przejęcia linii i stacji najwyższych napięć powołanej zarządzeniami Dyrektorów Zakładu (...), Zakładu (...), Zakładu (...) S.A. w W..

Sąd Rejonowy dla (...) w W. postanowieniem z dnia 24.10.2007r. w KRS nr (...) w dziale 1 rubryce 1 – dane podmiotu wykreślił firmę ” (...) S.A.” i wpisał ” (...) S.A.” zaś w rubryce 2 – siedziba i adres podmiotu wykreślił ” kraj P., woj. (...), powiat (...), gmina (...), miejsc. W.” i wpisał ” kraj P., woj. L., powiat M. L., gmina M. L., miejsc. L.”. Uchwałą z dnia 5.12.2007r. ustalono udział (...) S.A. (Krs nr (...)) w podziale spółki (...) S.A. z siedzibą w L. (Spółka (...)) – KRS nr (...). Podział został dokonany na zasadach określonych szczegółowo w planie podziału uzgodnionym przez Spółkę (...) S.A. i Spółkę (...) w dniu 30.08.2007r. ogłoszonym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr (...) z 5.10.2007r. , poz. 12425. W wyniku podziału na (...) S.A. przeniesiono min. środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w tym wszystkie linie oraz stacje elektroenergetyczne (K. E.i połączenia międzynarodowe) oraz pozostały majątek sieciowy związany z działalnością przesyłową. Po podziale w Spółce (...) pozostały środki trwałe związane z obrotem energią elektryczną oraz pełnieniem funkcji holdingowej, w tym linie napowietrzne transgraniczne na wschodzie kraju: linia (...) kV Roś-B., linia (...) kV D.-Z. i linia (...) kV C.-R..

W dniu 28.12.2007r. dokonano wpisu w KRS nr (...) dla podmiotu: (...) S.A. związku z podwyższeniem kapitału zakładowego spółki w wyniku podziału Spółki (...) S.A. Postanowieniem z dnia 11.12.2008r. w KRS nr (...) dokonano wpisów: wykreślono (...) S.A. z siedzibą w W. i wpisano: (...) SA z siedzibą w K..

Postanowieniem z dnia 9.01.2013r. dokonano wpisu w KRS nr (...) dla podmiotu (...) S.A. w K., poprzez wykreślenie w dziale 1 rubryce 1 – dane podmiotu: (...) S.A. i wpisano: (...) S.A. Postanowieniem z dnia 30.06.2014r. wpisano w KRS nr (...) w dziale 6 rubryce 4 - informacja o połączeniu, podziale lub przekształceniu: przejście min. spółki (...) S.A. - połączenie poprzez przeniesienie całego majątku w/w spółki na rzecz spółki (...) S.A.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy przez pryzmat art. 305¹ i następne k.c., Sąd I instancji stanął na stanowisku, że żądanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na zasiedzenie przez przedsiębiorcę przesyłowego służebności opisanej w treści wniosku.

Wyjaśnił, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że z przedmiotowej linii przesyłowej wysokiego napięcia (...) kV, a więc i z działek o nr (...) (przed podziałem (...)) położonych w miejscowości S., w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, nieprzerwanie korzystali od końca 1977r. Skarb Państwa - Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w S., następnie (...) S.A. i (...) S.A., od dnia 28.12.2007r. (...) S.A. w K., od dnia 9.01.2013r. i nadal spółka (...) S.A. w K..

Opierając się na orzecznictwie Sądu Najwyższego, Sąd Rejonowy stwierdził, że uczestnik postępowania może do okresu własnego posiadania zaliczyć okres posiadania w/w poprzedników prawnych. Nie ma bowiem żadnych podstaw do przyjęcia, że posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989r. nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia.

Sąd I instancji podniósł, że zgodnie z dyspozycją art. 176 § 1 k.c. obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania wszystkich swoich poprzedników jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania. Zauważył w tym miejscu, że znajdujące się w aktach sprawy dokumenty takie jak zarządzenia, akty notarialne, odpis z KRS uczestnika, wykazały następstwo prawne podmiotów wymienionych w uzasadnieniu i jednocześnie przeniesienie posiadania. Potwierdzają one także ciągłość posiadania.

Sąd Rejonowy uznał, że bieg terminu zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu linii (...) kV rozpoczął się, co do działki nr (...) dopiero w dniu 25.05.1979r., kiedy to Skarb Państwa, w imieniu którego działał przedstawiciel (...), sprzedał ją (...wnioskodawcy. W odniesieniu do działki nr (...) (przed podziałem nr (...)) termin ten zaczął swój bieg w dniu 22.04.1983r., kiedy to właściciel nieruchomości Skarb Państwa, także działający przez przedstawiciela (...), sprzedał ją (...wnioskodawcy. Do tego bowiem momentu właścicielem (...działek i posiadaczem służebności był ten sam podmiot - Skarb Państwa - co wykluczało zasiedzenie przez niego służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność.

Odnosząc się do kwestii dobrej lub też złej wiary pierwszego posiadacza, którego czas posiadania może być doliczony do okresu posiadania uczestnika, tj. Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w S. Sąd I instancji uznał, że jego posiadanie miało przymiot złej wiary. Wyjaśnił, że w datach 25.05.1979r. oraz 24.04.1983r. obydwie nieruchomości przestały stanowić własność Skarbu Państwa, a Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w S. nie dysponowało żadnym tytułem prawnym do władania którąkolwiek z nich. W ocenie Sądu w tych datach nie istniały żadne okoliczności, które mogłyby usprawiedliwić przekonanie (...) S. w S., że przysługuje mu prawo do władania przedmiotowymi działkami, jakie faktycznie wykonywał.

Reasumując Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że bieg terminu zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu wskazanej we wniosku, w niniejszej sprawie rozpoczął się odpowiednio w dniach 25.05.1979r. oraz 24.04.1983r. Do dnia złożenia wniosku w niniejszej sprawie, co miało miejsce w dniu 15.10.2014r., upłynął więc wymagany 30 letni termin zasiedzenia (odpowiednio 25.05.2009r. i 24.04.2013r.).

Sąd dodatkowo zauważył, że wszystkie złożone przez uczestnika decyzje Naczelników (...) dotyczyły nieruchomości stanowiących prywatną własność obywateli, przez które linia ta miała przebiegać. Oczywistym jest, że w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa – jak przedmiotowe działki - w dacie zatwierdzenia przebiegu i planu realizacji inwestycji – linii (...) kV Ż.-K., jak i w dacie oddania jej do eksploatacji, nie wydawano decyzji na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12.03.1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Stąd też , na gruncie niniejszej sprawy, zbędnym było odnoszenie się do wywodów wnioskodawcy zawartych w piśmie z dnia 9.03.2015r., popartych orzeczeniami Sądu Najwyższego wykluczających możliwość nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo przesyłowe wykonuje uprawnienia w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust.1 i 2 ustawy z 12.03. (...). o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości .

Mając na uwadze w/w okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że zarzut zasiedzenia został skutecznie podniesiony, przez co wniosek o ustanowienie służebności przesyłu nie zasługiwał na uwzględnienie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Wnioskodawca zaskarżył powyższe postanowienie apelacją, domagając się jego zmiany, poprzez uwzględnienie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu, ewentualnie jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Nadto wniósł o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania za obie instancje. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie, że przedmiotowa linia energetyczna została wybudowana w 1977 roku, podczas gdy na podstawie dokumentów przedłożonych przez uczestnika nie można ustalić, kiedy jego poprzednik prawny rozpoczął jej posiadanie na nieruchomościach należących obecnie do wnioskodawcy; przyjęcie, że sam fakt wybudowania linii energetycznej świadczy o rozpoczęciu posiadania służebności, nawet jeśli nie doszło do przesyłu nią energii elektrycznej; przyjęcie, że doszło do przeniesienia posiadania między poprzednikami prawnymi uczestnika, a samym uczestnikiem;
- art. 292 w zw. z art. 305¹⁻⁴ k.c., art. 172 k.c i art. 3 k.c., poprzez uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności odpowiadającej służebności przesyłu, mimo braku normatywnych podstaw ku temu i niemożności uznania zasiedzenia w wypadku wydania decyzji na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości;
- art. 292 w zw. z art. 305¹ k.c., poprzez uznanie, że możliwym jest zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, pomimo iż kodeks cywilny wprowadził numerus clausus praw rzeczowych, wśród których nie ma służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Uczestnik postępowania w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie zauważyć należy, że bacząc na treść art. 382 k.p.c., sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97 - za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie, jak i wnioski wywiedzione z ustalonych okoliczności, prowadzące do wydania zaskarżonego postanowienia były prawidłowe. Sąd Okręgowy nie znalazł zatem podstaw do innej, aniżeli dokonana przez Sąd Rejonowy, oceny okoliczności powoływanych przez strony w toku postępowania sądowego przed obiema instancjami.

Sąd Okręgowy w pełni akceptuje poczynione przez Sąd I instancji ustalenia stanu faktycznego, jak i zaprezentowane w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia rozważania prawne. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny merytorycznej zgłoszonych roszczeń. W konsekwencji, zarzuty podniesione w treści apelacji, w ocenie Sądu II instancji, stanowią w istocie gołosłowną polemikę z prawidłowymi wskazaniem i rozważaniami Sądu I instancji.

Zważyć należy, że wnioskodawca oparł apelację na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że sporna linia energetyczna została wybudowana w 1977 roku i od tego roku była eksploatowana przez poprzednika prawnego uczestnika na gruntach należących obecnie do wnioskodawcy oraz przyjęcie, że uczestnik postępowania wykazał fakt przeniesienia posiadania owej linii energetycznej z na kolejnych poprzedników prawnych i ostatecznie siebie.

Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z treścią - wyrażającego obowiązującą w polskiej procedurze cywilnej zasadę swobodnej oceny dowodów - art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - swobodna ocena dowodów odnosi się do wyboru określonych środków dowodowych i do sposobu ich przeprowadzenia. Mają być one ocenione konkretnie i w związku z całym zebrany materiał dowodowy. Jest to podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (orzeczenie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, nie publ.). W orzeczeniu z 10 czerwca 1999 roku, wydanym w sprawie II UKN 685/98 (OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655) Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Jednocześnie przysługujące sądowi prawo swobodnej oceny dowodów musi być tak stosowane, aby prawidłowość jego realizacji mogła być sprawdzona w toku instancji. Dlatego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Zdaniem Sądu II instancji, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, iż Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego. To z kolei czyni zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. gołosłownym.

Wywodom Sądu I instancji nie można zarzucić dowolności, ani przekroczenia granic logicznego rozumowania. Sąd odniósł się do podniesionych przez apelującego w toku sprawy zarzutów. Wskazał fakty, które uznał za udowodnione i na których oparł swoje rozstrzygnięcie. Wyjaśnił przy tym szczegółowo motywy, którymi kierował się. Odniósł się do całego zaproponowanego przez strony materiału dowodowego.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w pełni potwierdza fakt wybudowania i rozpoczęcia eksploatacji spornej linii energetycznej już w 1977 roku. W szczególności znajdująca się w aktach sprawy, a opracowana w grudniu 1977 roku przez Instytut (...) – Zakład (...) w W., ekspertyza dotycząca oddziaływań zakłócających linii(...) kV G. – K. (k. 141-150), w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości stwierdza, że przedmiotowa linia „została oddana do eksploatacji w III kwartale 1977 roku, przy czym w pierwszym okresie pracowała bez obciążeń, a w IV kwartale 1977 roku została włączona do normalnej eksploatacji”. Co istotne, wnioskodawca w toku postępowania nie kwestionował opisanego dokumentu, ani wynikających z niego wniosków.

Wobec ustalenia, że rzeczona linia energetyczna, w tym znajdujące się na nieruchomościach wnioskodawcy jej elementy, służyły do przesyłu energii elektrycznej już w 1977 roku, oczywistym stało się, iż – jak to wcześniej ustalił Sąd Rejonowy - bieg terminu zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu linii (...) kV rozpoczął się, co do działki nr (...) w dniu 25.05.1979r., kiedy to Skarb Państwa, w imieniu którego działał przedstawiciel (...), sprzedał ją (...) wnioskodawcy. W odniesieniu zaś do działki nr (...) (przed podziałem nr (...)) termin ten zaczął swój

bieg w dniu 22.04.1983r., kiedy to właściciel nieruchomości Skarb Państwa, także działający przez przedstawiciela (...), sprzedał ją (...) wnioskodawcy.

W świetle zebranego materiału dowodowego Sąd II instancji nie miał wątpliwości, iż uczestnik postępowania wykazał nie tylko fakt posiadania urządzeń elektroenergetycznych stanowiących element spornej linii (...)kV w odniesieniu do swoich poprzedników prawnych, ale również fakt przenoszenia tego posiadania kolejno na każdego z nich i ostatecznie na siebie. Przedłożone bowiem na tę okoliczność dokumenty, pozwalały na pełne prześledzenie procesu przekształceń poprzedników prawnych uczestnika postępowania (...) Spółki Akcyjnej w K. i historii przekazywania między kolejnymi podmiotami składników majątku, w tym opisanej wyżej linii energetycznej (...) kV. Z uwagi na fakt, iż Sąd I instancji szczegółowo tę kwestię opisał, ponowne przytaczanie tych samych ustaleń w tym miejscu należało uznać za zbędne.

Za chybiony należało uznać zarzut dotyczący braku normatywnych podstaw do stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, wobec jej nieuregulowania w kodeksowym katalogu praw rzeczowych.

Wyjaśnić wypada, że instytucja służebności przesyłu (art. 305¹ i następane k.c.) została wprowadzona do polskiego systemu prawnego dopiero z dniem 3 sierpnia 2008 roku, na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Był to trzeci - obok służebności gruntowych i służebności osobistych - rodzaj służebności.

W myśl art. 305¹ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu, dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia tzw. służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Była to specyficzna służebność gruntowa, nabywana przez przedsiębiorstwo w drodze zasiedzenia, jako prawo do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie związanym z działaniem tego przedsiębiorstwa. Odpowiadała więc w zakresie funkcji i treści wykreowanej dopiero w 2008 roku służebności przesyłu (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Owa służebność nie była jednak służebnością przesyłu, a odrębną od niej konstrukcją prawną. Oba wymienione prawa posiadają wprawdzie analogiczną treść i pełnią te same funkcje, jednakże posiadają różne konstrukcje i podstawy prawne - służebność gruntowa odpowiadająca treści służebności przesyłu (art. 145 k.c. i art. 292 k.c.), służebność przesyłu (art. 305¹ – 305⁴ k.c.). Nie można więc twierdzić, że przed dniem 3 sierpnia 2008 roku miało miejsce posiadanie służebności przesyłu, skoro prawo to jeszcze wówczas nie zostało skodyfikowane. Istniejący na nieruchomościach wnioskodawcy stan faktyczny wskazywał jednak - w takiej sytuacji - na wykonywanie przez kolejnych przedsiębiorców przesyłowych będących poprzednikami prawnymi uczestnika służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013r., sygn. akt III CZP 18/13 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

W ocenie Sądu II instancji z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację, jako bezzasadną (punkt (...)sentencji).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 7 ust. 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (punkt(...)sentencji). Zasadzona kwota 120 zł stanowiła wynagrodzenie dla radcy prawnego reprezentującego uczestnika postępowania.